

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ "ВАСИЛ ЛЕВСКИ"
гр. Опака, обл.Търговище ул. България №39,
тел: 0879267038; 0876838192
e-mail: info-2530201@edu.mon.bg

1

Директор: Д. Борисов
Заповед № 761/19. IX 2024

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА
ПРИБИЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИТЕ ГРУПИ В
СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ ГР.ОПАКА
ЗА УЧЕБНАТА 2024/2025 УЧЕБНА ГОДИНА

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет с Протокол № 12 / 19. IX 2024

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Приобщаващото образование представлява всеобхватен процес, като включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всяко дете, разнообразието от потребности на всички деца и включване на ресурси, насочени към създаване на възможности за развитието и участието им във всички аспекти на живота в общността. Постигането на стандарта за приобщаващо образование в СУ „Васил Левски“ гр. Опака изисква осигуряването на диференцирана грижа, педагогически подходи, съобразени с възрастовите особености, превенция на ранното напускане на училище, навременно систематизиране на наличната информация, с цел да се организира и оптимизира учебният процес, съобразно потенциала на учениците.

Училищната програма за равен достъп до образование работи в посока на изграждане на среда за:

- Разгръщането на потенциала на всеки ученик за личностно развитие, както и за успешна реализация и социализация;
- По-високо качество и по-добър достъп до образование;
- Ранна превенция на обучителни затруднения;
- Включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение.

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА:

➤ Закон за предучилищното и училищното образование
<https://www.mon.bg/regulation/zakon-za-preduchilishthnoto-i-uchilishthnoto-obrazovanie/>

- Наредба за приобщаващото образование с измененията от 19 март 2024г.
- Закон за защита от дискриминация
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички ученици, които имат необходимост от такива в СУ

„Васил Левски“ гр. Опака, съобразно техните лични интереси, потребности и нужди.

III. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ:

Всяко дете има право на равен достъп до образование, независимо от етническия му произход, наличие на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето.

Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Експерти от Центъра за приобщаващо образование го определят като:

- „качествено образование на всички деца, случва се в училище и зависи от всеки учител, всеки ден;
- развиване на способностите и личността на детето;
- премахване на всички бариери, които могат да възпрепятстват ученето и участието на всяко дете;
- отношение на приемане, разбиране, уважение, грижа, подкрепа;
- приобщаващото образование е за всички: деца, учители и родители”.

Така приобщаващото образование има претенциите да е насочено към осигуряване на качествени условия за обучение на всички деца.

На тази основа П. Марчева определя следните основни предизвикателства на приобщаващото образование:

- „променя училищната система, като не поставя етикет на отделни деца или групи;
- е средство за постигане на образование за всички, а образованието за всички е средство за реализиране на приобщаването;

- по-обхватно е от училищното обучение, защото предполага творчески идеи за приобщаването на всички деца в система, обхващаща училищата, неформалните програми и образованието у дома;
- част е от глобалната цел за изграждане на приобщаващо общество, основаващо се на ценности и зачитане на различията и категорично премахва дискриминацията”.

В духа на тези интерпретации са изведени деветте водещи принципа на приобщаващото образование, възприети от Алианса за приобщаващо образование през март 2002 г., които са основани на главния принцип на уважение към всеки индивид:

- „Човек е ценен, независимо от неговите способности или от неговите постижения.
- Всяко човешко същество е способно да чувства и да мисли.
- Всяко човешко същество има правото да общува и да бъде чуто.
- Хората се нуждаят един от друг.
- Истинското образование може да се случи единствено чрез истински взаимоотношения.
- Всички хора се нуждаят от подкрепа и приятелско отношение от хора на своята възраст.
- Прогрес в ученето се постига чрез надграждане на това, което човек може да прави, а не на това, което не може.
- Различията внасят здравина в отношенията в обществото.
- Сътрудничеството е за предпочитане пред съперничеството” .

IV. ПРЕДМЕТ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ:

Програмата за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи включва:

1. Принципите на Приобщаващото образование.

2. Условието и реда за осигуряване на обща подкрепа за личностното развитие на учениците.
3. Условието и реда за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците въз основа на оценката на индивидуалните им потребности и изготвянето на План за подкрепа на ученика от екип за подкрепа на личностното развитие в училище.
4. Изграждане на позитивен психологически климат в училище.
5. Структурата, условията и реда за утвърждаване на индивидуалните учебни планове и на индивидуалните учебни програми на учениците със специални образователни потребности и на ученици с изяви дарби по чл. 95, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за предучилищното и училищното образование.
6. Условието и реда за постъпване, организацията и осъществяването на обучението и подкрепата за личностно развитие на учениците със специални образователни потребности.

V. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ:

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

V.1 Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в СУ „Васил Левски“ гр. Опака за координатор е определен зам. Директора, който изпълнява функциите с и съобразно Наредбата за приобщаващо образование.

Общата подкрепа се осъществява от екип, ръководен от Координатора. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всеки ученик и включва различна екипна работа и осигуряване или насочване към занимания по интереси.

Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в Наредбата за приобщаващото образование.

V.2 Допълнителна подкрепа:

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определен ученик от СУ „Васил Левски“ гр. Опака.

Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на ученика и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците, за които може да се поиска оценка на способностите им, са от следните уязвими групи:

- Деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- Деца с хронични заболявания;
- Деца в риск.

Допълнителната подкрепа включва:

- Работа с ученик по конкретен случай;
- Специализирани средства;
- Ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез План за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в Плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, СУ „В. Левски“ гр. Опака уведомява Отдел „Закрила на детето“ към ССП по местоживее на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При необходимост се изработва Индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика.

Изготвя се Индивидуален учебен план или учебен план в комбинирана форма за обучение. За ученици с изявени дарби също се изработва Индивидуален учебен план.

VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА:

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка	
Определяне на координатор организирани координирани процеса осигуряване Общата Допълнителна подкрепа за личностно развитие	на за и на на на и	13. 09.2024	Директор	
Организиране на групи и клубове за занимания по интереси	на по	постоянен	Кл.ръководители учители	При интерес от страна на учениците
Стимулиране участието на ученици с изявени дарби в състезания и олимпиади	и	постоянен	Кл.ръководители учители	
Включване на учениците организирани образователни, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности.	на в	постоянен	Кл.ръководители учители	
Разглеждане на теми, свързани с превенция на насилието и	и	постоянен	Кл.ръководители	По програма, съобразена с графика за провеждане

тормоза в Часа на класа.			на Час на класа
Провеждане на обучения, свързани с превенция на агресията и тормоза и за развитие на толерантност във взаимоотношенията	постоянен	Външни лектори	По програма, съобразена с графика за провеждане на Час на класа
Обсъждане на обобщената информация за индивидуалния напредък и необходимостта от конкретни мерки за Обща подкрепа, изготвени на Индивидуални планове за действия	До 14 дни след подаване на Анализа от кл. ръководители	Кл.ръководители Координиращ екип	При създадена се необходимост
Оценка на потребността от Допълнителна подкрепа на ученици в риск, с хронични заболявания и тези с изяви дарби.	През годината	Екип за лично развитие, сформирани за конкретния случай	
Осъществяване на конкретна Обща и Допълнителна подкрепа, проследяване на напредъка, корекции в Плана при необходимост.	На всеки три месеца	Екип за лично развитие, сформирани за конкретния случай	
Награждаване на ученици.	постоянен	Директор, зам. директор, кл. ръководители	По определен повод за поощрение

Кариерно ориентиране и консултиране.	постоянен	Кл.ръководители Кариерни консултанти – външни лектори	
Психологическа подкрепа и консултации	постоянен	Кл.ръководители Координиращ екип	При създаване се необходима
Партньорство с родителите за справяне с проблемното поведение на учениците и приобщаване към средата на училището.	постоянен	Кл.ръководители Координиращ екип	
Сформиране на екипи за Допълнителна подкрепа	постоянен	Координатор	При необходима
Обучение на педагогически специалисти във връзка с дейностите по реализация на Общата и Допълнителна подкрепа	По график от Плана за квалификация	Директор Зам. директор Гл. учители	

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и родителската общност. Всички участници в образователния процес/семејство, училище, институции и НПО/ трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Комисия, работеща по програмата:

Р. Неделчева

Д. Петрова

Н. Беадирова